

podstata otcovstva – plodenie – v praxi to znamená...

Byť kresťanom znamená učiť sa od Otca Jeho Otcovstvu. V čom ale ono Otcovstvo spočíva a o čo v ňom ide? Otcovstvo sa otec stáva *plodením*. Rozdiel medzi *stvorením* a *splodením* je v podobnosti: Ak niečo *stvorím*, nie je to ako ja – stolička, stôl, ale hoci aj umelá inteligencia, nič z toho nie je človekom. *Plodenie* ale znamená, že vznikne skutočný, mne podobný človek. Boh stvoril všetko – a nič, čo je stvorené, nie je Bohom. Ale potom pozýva, aby sme sa *zrodili z Neho* a tým pádom sa, už ako zrodení z Boha, stali takými ako On. Preto Ježiš hovorí tak vážne a naliehavo: „*Ak sa niekto nenarodí zhora, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.*“⁶ *Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch.*⁷ *Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť*“ (Jn 3,3-7 SSV). Až narodením z Boha sa človek stáva aj sám bohom v Bohu – a naopak, stánie sa *bohom v Bohu* je podstatou aktu zrodenia sa z Boha. Nakoniec, tak to vníma aj Pavol, keď hovorí: „*otcov nemáte mnoho, lebo v Kristovi Ježišovi ja som vás splodil skrze evanjelium*“ (1 Kor 4,15 SSV). On sám je *veriaci* v Krista a odovzdaním viery a Evanjelia sa aj ostatní stali takými ako on, *veriacimi* v Krista – a teda Pavol sa tak stal ich *otcom* čo do viery, splodil ich ako *veriacich* a to tým, že ich urobil takými, akým je on sám. Pavol je otcov veriacich, lebo ich „urobil“ takými, akým je on, *veriacimi*. Kristus je obdobne otcov *Božích synov a dcér*, lebo nás urobil takými, akým je On. V ňom sme sa z *veriacich* stali *Božími deťmi*. A Otec je Otcov nás všetkých, pretože z neho aj sám Syn vychádza a On je pôvodcom Jeho Božstva – i nášho zbožštenia sa v ňom skrze Krista. Tak, ako svedčí Katechizmus: „*Nekonečne dokonalý a sám v sebe blažený Boh podľa číro dobrotivého rozhodnutia slobodne stvoril človeka, aby mu dal účasť na svojom blaženom živote*“ (KKC 1). Najprv ho stvoril – aby ho potom skrze Ducha v Synovi splodil tým, že mu dá účasť na sebe samom a urobí ho takým a tým, čím Je od večnosti On sám a tak naplní podstatu svojho Otcovstva. Ako Stvoriteľ nás *tvorí*, aby nás následne ako Otec *splodil*, alebo povedané zaužívaným termínom, *preporodil v Kristovi* (porov. c. 208 CIC).

A teraz späť k našej otázke: Ako teda byť otcov na obraz Otca? V Trojici Otec, Syn i Duch Svätý žijú v dokonalej jednote, ktorá nie je tyraniou, ako tvrdil blud *subordinacionizmu* a *monarchianizmu*, kde by Otec ovládal Syna a podobne. Je to dokonalá jednota troch dokonale slobodných bytí, zjednotených v dokonalej podobnosti, zhodnosti, v jedinom zdieľanom božstve, jedinej spoločnej božskej prirodzenosti – a tou je v prvom rade Láska a Svätosť, Dokonalosť. A tak – povedané po ľudsky – aj keď sa Syn líši od Otca tým, že Otec plodí a Syn je plodený a Duch vychádzajúci z Obidvoch, predsa sú Jeden Boh v jedinej dokonalej Jednote, pretože všetci zdieľajú, aj Syn aj Duch od Otca prijímajú a v dokonalej slobode si osvojujú jednu a tú istú Božiu prirodzenosť.

Takto Boh plodí aj nás: tým, že nás premieňa v seba a pripodobňuje sebe a následne zjednocuje v sebe v tej istej Trojičnej jednote seba samého. Preto Ján môže napísať trefnú a hutnú definíciu zrodenia sa z Boha: „*Milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha.*“⁸ *Kto nemiluje, nepozná Boha, lebo Boh je láska*“ (1 Jn 4,7-8 SSV). A potom odkazuje aj na Božiu svätosť a dokonalosť, keď hovorí: „*Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha.*“¹⁰ *Podľa tohto sa dajú rozoznať Božie deti od detí diablových: kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha; ani ten, kto nemiluje svojho brata*“ (1 Jn 3,9-10 SSV).

A to je návod aj pre nás! Byť ako Boh? Ako Otec? Byť otcov na

obraz Jediného Otca tak, ako ním bol apoštol Pavol? To v sebe obsahuje nasledovné:

1) Najprv sa nechať *preporodiť* Duchom Svätým v Kristovi – čiže prijať na seba to, čím je Kristus. Ved' nik nemôže dať, čo sám nemá. Preto najprv „*oblečte si Pána Ježiša Krista*“ (Rim 13,14 SSV), ako hovorí Pavol. Okrem viery a obrátenia sa to deje prostredníctvom sviatostí, pretože vierou a obrátením sa my obraciame ku Kristovi a voláme, túžime, aby nás preporodil – a práve vo sviatosťiach sa toto preporodenie deje, tam sa skutočne Kristom stávame. Preto Ježiš hovorí, že sama viera nestačí: „*Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený*“ (Mk 16,16 SSV) a inde vysvetľuje o Eucharistii: „*Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom.*“⁵⁷ *Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa.*⁵⁸ *Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky*“ (Jn 6,56-58 SSV).

2) Následne zdieľať túto novú identitu, novú prirodzenosť, nový život s Kristom a v Kristovi jediným možným spôsobom, v Jeho Tele, ktorým je komunita Cirkvi, ako opäť svedčí Písmo: „*Ved' my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom.*“¹⁴ *Telo nie je jeden úd, ale mnoho údov.*²⁷ *Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy*“ (1 Kor 12,13-27 SSV). A inde: „*Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe*“ (1 Kor 10,17 SSV). A je to rovnaká Trojičná jednota: nie založená na nejakej tyranii, na nejakej organizovanosti, ale na zdieľaní jednej a tej istej *Kristovej povahy*, na zdieľaní jedinej identity, jedinej jednoty, jedinej zmyslárnosti a konania a to Kristovho. A tak sme jeden v Kristovi: „*Potom už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus*“ (Kol 3,11 SSV). A všetka organizovanosť a štruktúra je nie východiskom a základom, ale ovocím a dôsledkom tejto jednoty. Tak, ako si milujúca rodina podelí úlohy v dome a zodpovednosť a *zorganizuje sa*, aby lepšie a efektívnejšie žila svoju jednotu, to isté sa deje aj v Cirkvi, ktorej sám Ježiš vtlačil jej štruktúru.

3) Nakoniec pomáhať ostatným prijať to isté a tak ich vtiahnuť do tej istej slobodnej a všetko naplňujúcej jednoty v Kristovi, ako to od Počiatku koná Boh sám: „*zjednotiť v Kristovi ako v hlave* [čiže v Jeho Tele, Cirkvi] *všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi*“ (Ef 1,10 SSV). O tom je apoštolát ako uskutočňovanie Otcovho Otcovstva: byť *zrodení z Otca* a pomáhať iným, aby aj oni boli *zrodení z Otca* a tak ich „robit“ takými, akými sme sa z Božej lásky a milosti stali my samotní. Apoštolát je teda nič menšie, než uskutočňovanie samej povahy kresťanstva a nášho synovstva v Kristovi. Preto sa nesmieme čudovať, že pápež Ján Pavol II. hovorí: „*Podľa misionárskeho príkazu sa majú merať všetky cirkevné orgány, farnosti a apoštolské diela*“ (Redemptoris missio 49), či pred ním Pavol VI.: „*Kto prijal evanjelium, stáva sa nakoniec aj sám jeho ohlasovateľom. V tom spočíva dôkaz pravdivosti evanjelizácie. Je to akýsi skúšobný kameň. Nie je totiž možné, aby niekto prijal Božie slovo a uveril v Božie kráľovstvo a nestal by sa jeho svedkom a hlásateľom*“ (Evangelií nuntiandi 24) – je to totiž neoddeliteľný a zásadný prejav toho, že sme prijali od Boha ducha Jeho Otcovstva a stali sa tak Jeho skutočnými synmi a dcérami po vzore Syna, Krista.

Váš Inky